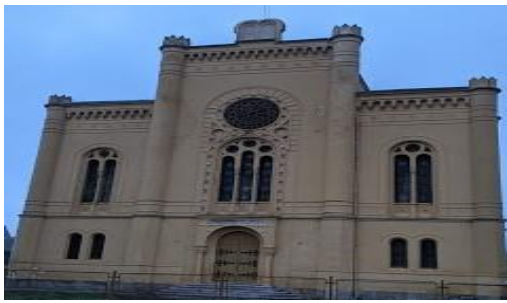

פון דע קראלא הויף

מהנעשה ונשמע ♦ שיחות ואמרי קודש ♦ תמונות
בס"ד, ערש"ק אחרי-קדושים תשפ"ה ♦ גליון פנימי

ג תזריע מצורע – א אייר ר"ח

לפני תפילות הדליק מרן רבינו שליט"א נרות לרגל הילולות הצדיקים הגה"ק רבי מנחם מענדיל ב"ר משה זי"ע מויטבסק. והגה"ק שמואל שמעלקא הלוי מניקלשבורג והגה"ק בעל בית אברהם מסלונים זי"ע

בלחיים אחר תפילת שחרית שח מרן רבינו שליט"א כדלהלן: מסופר כי המגיד ממעזריטש גילה להרה"ק לבעל ההילולא הרה"ק מנחם מענדיל ב"ר משה מויטבסק זי"ע כי **נשמתו היא ניצוץ מנשמתו של חזקיהו מלך יהודה.**

התגלותו החלה כאשר באחד הימים הגיעו ראשי קהילת וויטבסק לביתו של המגיד ממעזריטש וביקשו למנות להם רב ומנהיג רוחני. המגיד ממעזריטש נתן להם איצטלת שיראין, אבנט משי ושרביט ואמר למסרם לתלמידו (ר' מנחם מענדיל) המתגורר בעירם. כאשר ראשי הקהילה מסרו לו את דברי המגיד ממעזריטש מייד לבש את האיצטלה, חגר את האבנט, אחז בשרביט וכל הנוכחים נדהמו לראות כי לפתע מראהו השתנה, פניו קרנו וקומתו גברה.

לאחר שקיבל בקשה בכתב עליה חתמו יותר ממאה בעלי בתים מקהילת מינסק החל לכהן כרב הקהילה, אולם המתנגדים לחסידות העלילו עליו עלילות שווא וימים אחדים לפני ראש השנה גדולי תורה מוויילנה (ליטא) אסרו עליו לדרוש בימים הנוראים. כעבור חודשים אחדים העלילו עליו כי סטה מדרך היהדות היות וראו אותו עורך שולחן לחסידיו ב"פסח שני" שחל להיות באחד מימי תענית בה"ב [שני, חמישי, שני] וראשי קהילת מינסק החליטו להדיח אותו מכהונתו וסלקו אותו ממינסק. יחד עם קומץ מקורבים עבר לעיירה רדשקוביץ' (בלארוס) ואנשי הקהילה מינוהו לרבם אולם בהוראת מורו עבר להתגורר בעיר הורודוק (אוקראינה) וייסד בית מדרש.

לאחר פטירת המגיד ממעזריטש ב"ט כסלו ה'תקל"ג נבחר לנשיא תנועת החסידות וסבל רדיפות מהמתנגדים לחסידות. על מנת להשכין שלום ולהוכיח את צדקת דרכם של החסידים נסע לוויילנה יחד עם אדמו"ר רבי שניאור זלמן מליאדי [מייסד חסידות חב"ד] בכדי לפגוש את ר' אליהו [הגר"א] אך הפגישה לא עלתה בידם.

בחודש אדר ה'תקל"ז עלה לארץ ישראל יחד עם כ 300 משפחות מחסידיו והשתקע בטבריה.

כל ימיו ציפה לביאת המשיח. הנהגתו הייתה ברוממות – לבש בגדי פאר, חבש כובע יקר, אחז במטה מצופה זהב, נסע במרכבה הדורה אליה רתומים סוסי פאר אבירים ועם זאת נודע בענוותנותו, באיגרותיו נהג לחתום 'השפל באמת' וטען כי הענווה היא המידה העיקרית בעבודת ה'.

נהג לקבל את השבת זמן רב לפני שקיעת החמה, כל ערב שבת התבודד שעה ארוכה ואלפי נשמות מלוות במלאכים הגיעו אליו וביקשו ממנו "תיקון". כאשר הכסף שהביא לכלכלת משפחות החסידים אזל **ייסד את "קופת רבי מאיר בעל הנס"**

בחודש אב ה'תקמ"ז הוזעק לפקיעין לשהות במחיצת בנו שחלה, נדבק במחלתו ובמשך חודשים סבל ייסורים קשים.

טרם פטירתו ביקש מבנו שיאהב כל יהודי, שיתרחק מכל שקר, שלא יאמר דברי תורה בשמו ושלא יקבל עליו שום התמנות.

שלח איגרת לאדמו"ר בעל התניא וביקש שימשיך להנהיג את עדת החסידים ושהחסידים יקבלו את הנהגתו. ציווה שלא יחקקו על מצבתו שבח אלא **"מוהר"ר מנחם מענדיל"** בלבד וביום השני של ראש חודש אייר שנת ה'תקמ"ח נאנח **"אוי לי מפניות, אבוי לי מגאות"** לפתע קרא לעבר הניצבים בחדרו "סורו מעלי כי ה' ניצב עלי" והשיב את נשמתו ליוצרה.

לאחר שנודע לבעל התניא אדמו"ר רבי שניאור זלמן מליאדי על פטירתו שלח איגרת ליושבי ארץ הקודש "לנחמם בכפליים לתושיה על פטירת הרב הגאון המפורסם איש א-לוקים קדוש..." – מודפסת בפרק כ"ז באגרת הקדש שבספר התניא.

כן חל היום יומא דהילולא של הגה"ק ר' שמואל שמעלקא מניקלשבורג זי"ע

בעל ההילולא נקרא 'שמואל' על שם שמואל הנביא. בילדותו למד את תורת הנגלה יחד עם אחיו בישיבות ליטא, ערך סגופים ואכל מעט. יחד עם אחיו נבחר להשתתף בבית דין של עשרה שהושיב הגאון מוויילנה על מנת לאסור חיתון עם תלמידי ר' דובער [המגיד ממעזריטש] אולם ששמע את פירושו של ר' זוסיא מאניפולי בעניין 'תוספות' שלמדו באותה עת בבית המדרש, שכנע את אחיו (ר' פנחס) לנסוע עמו לפגוש את המגיד ממעזריטש. ביום שישי הגיעו אל ביתו של המגיד ממעזריטש אך מפאת טרדותיו בהכנות לשבת מייד לאחר שקיבל את פניהם המשיך בעיסוקיו. לדאבונם, במהלך שלושת סעודות שבת שמעו מהמגיד ממעזריטש דברי תורה אליהם לא הורגלו בניגוד לצפייתיהם לשמוע חידושי תורה ופלפולים בש"ס ועל-כן החליטו לשוב לביתם.

במוצאי שבת הגיעו לקבל ברכת פרידה אך המגיד ממעזריטש ביקש שימתינו ורק כעבור שלושה ימים ברך אותם לשלום וביקש שילכו להיפרד גם מר' זוסיא מאניפולי. לאחר ששוחחו עם ר' זוסיא מאניפולי החליטו להישאר ללמוד אצל המגיד ממעזריטש.

אסר לשוחח בדברי חולין בבית המדרש ובפרט בעת התפילה, נהג להתפלל בעצמו לפני התיבה ותפילתו הייתה בהתלהבות גדולה, כל היום נשאר עטוף בטלית ועטור בתפילין, מעולם לא שח שיחת חולין ולא גירד את גופו. הקפיד על 300 חומרות בנטילת ידיים, כתב לחש על עין הרע, העניק צדקה ביד רחבה ועסק בגמילות חסדים.

כתב שיש לתת צדקה בהתאם ליכולת, להכין כיס מיוחד לצדקה אליו יש להפריש את המעשר מהקרן ואת המעשר מהרווחים ומכיס זה להעניק לעניים, לתלמודי תורה, לביקור חולים, לארץ ישראל ולפדיון שבויים. הורה לתלמידיו להיות תמיד בשמחה אפילו בעת אמירת 'תיקון חצות'.

כאשר נכנס בערב יום הכפורים לבית הכנסת עטוף בטלית זעק בבכי את הפסוק "כי ביום הזה יכפר עליכם... תטהרו" ואת המשנה "אמר ר' עקיבא... לפני מי אתם מטהרין ומי

למרות גדולתו נודע בענוותנותו ונהג לחתום – הק' ישעיה בן מו"ה משה ז"ל שהיה משמש בקודש אצל הרב הצדיק מליסקא זי"ע.

בחצות היום השתתף מרן רבינו שליט"א בסיום מסכת בבא בתרא שהתקיים בשילוב הילולת הרה"ק ר' ישעי' ב"ר משה זי"ע בהיכל התורה דקהל חסידים אשדוד.

~ בר בי רב ~

מרן רבינו שליט"א הגיע אחה"צ לשאת דרשות במסגרת יום שכולו תורה "בר בי רב" שהתקיימו בבתי המדרש ביבנה רחובות, באר יעקב, בן זכאי ועוד.

במהלכם אף נפגש מר"ש ושוחח עם הראשל"צ הגאון רבי שלמה משה עמאר ומזכי הרבים הרה"ג ליאור גלזר והרב חיים זאיד וכן עם המו"צ הרה"ג גמליאל רבינוביץ מח"ס גם אני אודך ועוד.

מטהר אתכם אביכם שבשמים" ונשאר בבית הכנסת עד מוצאי

ביום שלישי שנת ה'תקל"ח לאחר ששימש כסנדק בשתי בריתות אמר לתלמידיו שהיום יפטר מהעולם ושהינו גלגול של שמואל הנביא – לשניהם קוראים 'שמואל', שניהם 'לויים' ושנות חייהם 52 ואם לא היו מכנים אותו בשם 'שמעלקא' היה ממש שמואל הנביא בעודו יושב על כסאו השיב את נשמתו ליצורה ולמחרת הובא לקבורה.

הורה לתלמידיו כי מי שלא אמר ברכת 'אהבה רבה' או ברכת 'אתה חונן' בכוונה לא יוכל לחדש באותו יום חידוש אמיתי.

בשיעור בין מנחה למערב פתח מרן רבינו שליט"א שהיות והולכת להיות אזעקה, ולכאורה מה הדבר נוגע אלינו, אלא ששמע מהמו"צ הרה"ג גמליאל רבינוביץ מח"ס גם אני אודך שזו עת רצון שהרי דקה תמימה לא מדברים לשון הרע, והוסיף מר"ש ואמר שזו הרי גם שני דקות בליל וביום שיהודים במיוחד שאינם שומרי תורה ומצוות אינם מדברים דברי נבלה וכפירה וכו' ואינם עושים מעשים שלא יעשו. הרי באותה עת ישנה איר צח ויכולים לנצל את העת רצון לבקשה ותפילה לכל המצטרך.

ד תזו"מ – ב אייר

אחר תפילת שחרית כובד מרן רבינו שליט"א בפתיחת המגבית השנתית ל"קאווע שטיבל" בביהמ"ד "בית אביגדור" לרגל הילולת הגה"ק ישעי' ב"ר משה מקרעסטירר זי"ע, ואף הרים את תרומתו הנכבדה.

מרן רבינו שליט"א הגיע לפעילות רוחנית וקירוב לבבות בכפר חב"ד וקיבל קהל עצה ולברכה.

בשיעור בין מנחה למערב התייחס מרן רבינו שליט"א למזג האויר הקיצוני ואש הגדולה שפרצה בשערי ירושלים. ואמר שמן השמיים סיבבו שיום אידם ה' אייר לא יחול שום הילולא קדישא, וכעת שהקדימו אותו ליום ההילולא ג' אייר. ייתכן שמן השמיים לא רצו שביום קדוש כזה וסיבבו זאת בכדי שיבוטלו חגיגות התועבה של יום העצמות היבשות.

ה תזו"מ – ג אייר

לפני התפילות הדליק מרן רבינו שליט"א נרות לרגל הילולת הגה"ק רבי ישעי' ב"ר משה זי"ע מקרעסטירר.

בלחיים אחר תפילת שחרית שח מרן רבינו שליט"א כדלהלן: פעם בחודש נסע לכפר אולסליסקה [ליסקא] (הונגריה) להתפלל במקום קבורת רבו אדמו"ר רבי צבי הירש מליסקא (והניח את כל ה'קוויטלאך שקיבל מחסידיו על קברו. נהג לתת לחולים קוביית סוכר לרפואה וסגולה מקופסת סוכר שקיבל ממורו הרה"ק מליסקא) וכאשר הקופסא החלה להתרוקן הוסיף קוביות סוכר משלו וערבבן יחד.

התפרסם כ"בעל מופתים" ויהודים רבים נהרו לביתו לבקשת ברכה וישועה.

בזכות ברכתו יצאו עכברים מאסמי חיטים של יהודים ולאחר ברכה שהעניק לאחד מחסידיו עכברים אכלו את תיק התביעה שהיה תלוי ועומד נגדו בבית משפט.

לפני מכירת העליות לקריאת התורה אמר מר"ש שעלית רביעי שהפרשיות בו מחוברות, הוא סגולה ידועה לזיווגים. מר"ש כובד בפתיחת הארון ובעליית שישי. אחר עליית שביעי ערך מר"ש מי שבירך לחולי עמך בית ישראל וכן לחטופים שישבו בריאים לביתם. בתפילת מוסף כיבד מר"ש את הרב שלמה קליין הי"ו לרגל היארצייט לזקינו ז"ל.

~ קידושא רבא ~

מן רבינו שליט"א הגיע להשתתף בקידושא רבא לרגל הולדת הבת לידידנו הרה"ג יהושע נחמן שליט"א מו"צ וראש כולל באשדוד, שהתקיים בביהמ"ד בית אביגדור.

~ עתיקין קדישין ~

סעודת צפרא דשבתא ערך מן רבינו שליט"א בביתו נאוה קודש, ושרו המזמורים הנהוג. אחר הלחיים אמר מר"ש: כן זימרו ממקומך מלכינו תופיע, אל תירא, שמע ישראל, הן גאלתי. לפני ברכת המזון למד מן רבינו שליט"א בקול מתוך הספר "נועם אלימלך" והסביר בטו"ט כמנהג רבוה"ק זי"ע והוסיף נופך מדיליה. אח"מ קם מר"ש לריקוד בניגון החדש שהלחין על המילים "תהילת ה' ידבר פי ויברך כל בשר" מר"ש כיבד את בנו שמעון בניגון "השמים מספרים". אחר ברכת המזון קם מר"ש לריקוד של מצוה.

~ רעווא דרעוין ~

מן רבינו שליט"א ערך "סעודה שלישית" בהיכל "רעווא דרעוין" דקהילתנו הק' (ע"י ביהמ"ד אהבת ציון) רח' מכקישוילי רובע ו' אשדוד. אחר הזמירות כנהוג פתח מר"ש בדברי תורה ובעניני דיומא: אחר הזמר דרור יקרא שח מר"ש מהילולת הצדיקים בשבוע הבעל"ט אח"מ זימן מן רבינו שליט"א ברכת המזון על הכוס. אחר מעריב בזמן רבינו תם עברו אנ"ש להתברך בברכת אגוטע וואך.

~ מלוה מלכה ~

בעת סעודת מלוה מלכה ששולב בהילולת הרה"ק האמרי יוסף זי"ע אמר מן רבינו שליט"א כדלהלן: רבינו האמרי יוסף זי"ע מיעט באכילה ושינה, כל לילה בחצות טבל בנהר, יומם ולילה שקד בבית המדרש על לימוד תורת הנגלה והנסתר ורק ביום שבת שב לביתו. שמר על קדושת העיניים ופעם בשבוע ביקר חולים ואסף צדקה עבור עניים. מעת לעת נהג לבקר את אדמו"ר בעל "צמח צדיק מויזניץ ולמד עמו את סודות קריאת קוויטל ["פתקאות"]. לאחר שנפגש עם אדמו"ר רבי אלימלך מרודניק שלימדו על דרכה של חסידות רופשיץ החל להסתיר את דרכו בעבודת השם. שקד ביום על לימוד ש"ס ופוסקים ובלילה על לימוד תורת הנסתר. התפלל בבכיות עד שטליתו הייתה רטובה מדמעות

לעת ערב ביקר מן רבינו שליט"א אצל הגאון ר' יצחק יהודה שפירא שליט"א ראש ישיבת באר יעקב.

יום ו' - עש"ק תזו"מ - ד אייר

לפני התפילות הדליק מן רבינו שליט"א נרות לרגל הילולת בעל אמרי אש ממודזיץ זי"ע והמקובל המהרא"ל צינץ רבי אריה לייב ב"ר משה זי"ע.

אחר תפילת שחרית הזמין הר"ר נחמן קליין את מן רבינו שליט"א לשמחת השלום זכר לבנו.

אחר הטבילה במקוה לכבוד שבת, למד רבינו שליט"א שנים מקרא ואחד תרגום. אחר מכן אמר שיר השירים.

שב"ק תזריע מצורע

מן רבינו שליט"א עבר לפני התיבה לתפילת מנחה ערב שבת.

אחר מנחה עברו האורחים להתברך בברכת שלום עליכם. בין קבלת שבת למעריב מנשא מר"ש דברים בעניני הפרשה. אחר מעריב עברו לפני מר"ש לברך ולהתברך בברכת גוט שבת, והודו על הדברים הנפלאים.

~ שוה"ט ליל שב"ק ~

מן רבינו שליט"א ערך שוה"ט מיד אחר התפילה בביתו נאוה קודש. בהגבהת הכוס לקידוש כיבד מר"ש את חתנו הרב ישראל יוסף נחמן ריס הי"ו

אחר ה'יוה"ק החל מר"ש בניגון "מנוחה ושמחה" בלחן יו"ט. אחר הזמירות כנהוג החל מן רבינו שליט"א את הניגונים שהלחין על המילים "רחם בחסדך..." "צמאה נפשי לאלוקים..." חזן וקהל. אחר מכן הורה לשיר שוב יחדיו את הקטע של "זכור אהבת קדומים..." וכן את הניגון המהיר שהתאים על המילים "לבי ובשרי ירננו לא-ל חי" לפני התורה שר רבינו שליט"א את הניגון להודות לך... (בלחן ויזניץ)

את תוכן דברי התורה נביא אי"ה בהזדמנות. מן רבינו שליט"א זימן על הכוס לאח"מ קמו לריקוד שמחה וכן בניגון החדש שהלחין מר"ש על המילים "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון".

~ פירות טיש ~

מן רבינו שליט"א ערך פירות טיש עוד כשעה ארוכה בשירה ותשבחות לא-ל חי.

~ שלום זכר ~

מן רבינו שליט"א השתתף בשמחת השלום זכור לבן הר"ר נחמן קליין חתן ידידנו הר"ר משה שמואל רוזנפלד, שהתקיים בבית המדרש בית אביגדור.

~ צפרא דשבתא ~

מן רבינו שליט"א עבר לפני התיבה בלהבת אש קודש, לתפילת שחרית. מר"ש שר א-ל אדון וכן "במקומך"

אמ"כ ניגש מר"ש לתפילה בציון אביו רבינו הק' ז"ע ובקברי אבות זקינו הרה"צ ישראל צבי רוט והרבנית רייזל רוט ע"ה

אח"מ הגיע מרן רבינו שליט"א לפעילות רוחנית וקבלת קהל לעצה ולברכה בעיר פתח תקוה.

כן ביקר מר"ש בביהמ"ד "שמחת אהרן" ע"ש רביה"ק השומר אמונים ז"ע, ונועד עם רב ביהמ"ד הרה"ג יוסי כלאב שליט"א

ב אח"ק – ז אייר

אחר תפילת שחרית יצא מרן רבינו שליט"א לבני ברק להשתתף בשמחת הברית לנכד גיסו הדומ"צ הגאון ר' צבי רוזנטל שליט"א חתדב"נ רביה"ק ז"ע בן לחתנו הרב שלום טויסיג.

כדרכו בקודש סירב מר"ש לקבל כיבודים ואחר הפצרות הסכים לקבל רק 'חייקה' ראשון שהיא מצוה הראשונה.

שאר הכיבודים היו כדלהלן: את הסבא רבא הגאון יצחק וידר בסנדקאות ואת הסבא רבא הרה"ג גדלי' טויסיג בברכות ואת הסבא רבא הרה"ג שמעון צבי ניהוז בעמידה לברכות וייקרא שמו בישראל "משה" ע"ק רבינו הק' ז"ע

אחר סעודת הברית הגיע מר"ש לתפילת מנחה בבית המדרש "בית הלל" בעיר.

אחר תפילת מנחה התקיימה 'קבלת קהל' לעצה ולברכה בבית רבינו הק' ז"ע בבני ברק.

~ עצרת זיכרון ~

לפנות ערב הגיע מרן רבינו שליט"א לישיבת דרכי העיון ברח' פרדו שכונת אור החיים בבני ברק ונשא את משא הנעילה בעצרת חיזוק והתעוררות לזכרו של מרן שר התורה הגאון רבי מאיר מאזוז זצ"ל.

בין היתר דיבר מר"ש על גדלותו בתורה שמאיר בכל רחבי הארץ והקשר המופלא של הגר"מ מאזוז לעולם החסידות.

אחר העצרת הודו ראש הישיבה ורביה"ל מר"ש על דבריו המרגשים והנפלאים, וליוו את מר"ש עד למעלית.

~ בר מצוה ~

אחר מעריב השתתף מרן רבינו שליט"א בשמחת "הבר מצוה" לבן ידידו הר"ר יוסף וועבר הי"ו בן זקונו של הדומ"צ הגה"צ רבי משה וועבר זצ"ל בעל אבני שוהם, שהתקיים באולם "בית יעקב" ברלינר באשדוד.

קול קראלי – 074-7962278

וזיעה וכל מצווה שהזדמנה לידו קיים בזריזות ובשמחה. לעיתים תכופות נסע לזידיטשוב ובמשך שבועות שהה בסמוך לאדמו"ר רבי יצחק אייזיק אייכנשטיין. למד עמו את תורת הנסתר ואיך לחלק שיריים לחסידים וכתב פירוש על ספרו של ר' חיים ויטאל – "עץ החיים".

מעת לעת נסע אל אדמו"ר בעל דברי חיים מצאנז. נודע בבקיאותו בתלמוד הבבלי והירושלמי, ספרא, ספרי, תוספתא, שולחן ערוך, פוסקים ראשונים ואחרונים, מדרשי חז"ל, הזוהר וכל כתבי האריז"ל.

נהג להתפלל בהתלהבות, חיבר ניגונים, כל בוקר הפריש צדקה עבור תושבי ארץ ישראל תוך כדי ייחודים וכל יום הזמין עניים לסעוד בביתו ובנוסף העניק להם צדקה, דאג לפרנס אברכים שלמדו בבית מדרשו ואף נטל הלוואות על מנת לסייע לנזקקים, הוציא לאור את כתב ידו של מורו – "ליקוטי מהרי"א".

א אח"ק – ו אייר

לפני התפילות הדליק מרן רבינו שליט"א נרות לרגל הילולת בעל אמרי יוסף מספינקא ז"ע

אחר שחרית איחל מרן רבינו שליט"א ברכת "מזל טוב" להר"ר אברהם דוד וייס לרגל שמחת הברית לצאצאיהם.

~ אזכירו לפניו ~

מרן רבינו שליט"א הגיע לתפילה בציון הרה"ק בעל אמרי יוסף מספינקא ז"ע לרגל יומא דהילולא רבא.

מר"ש אמר ספר רביעי שבתהילים אחמ"כ כתב קויטל עם שמות בני המשפחה וכן אנשי שלומינו והתורמים למוסדותינו הק' כן העתיר לישועת הכלל והפרט.

